

ZARZĄDZENIE NR 14/25
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

z dnia 31 marca 2025 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody „Biała Góra” i „Wały”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się, na okres 1 roku, zadania ochronne dla rezerwatów przyrody „Biała Góra” i „Wały”.

§ 2. 1. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla rezerwatów przyrody „Biała Góra” i „Wały” oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów w wymienionych w pkt 1 rezerwach przyrody, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji zadań.

2. Zadania ochronne, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

3. Miejsca wykonywania zadań ochronnych przedstawiają mapy stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszary rezerwatów przyrody „Biała Góra” i „Wały” objęte są ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Rafał Rostecki
/podpis elektroniczny/

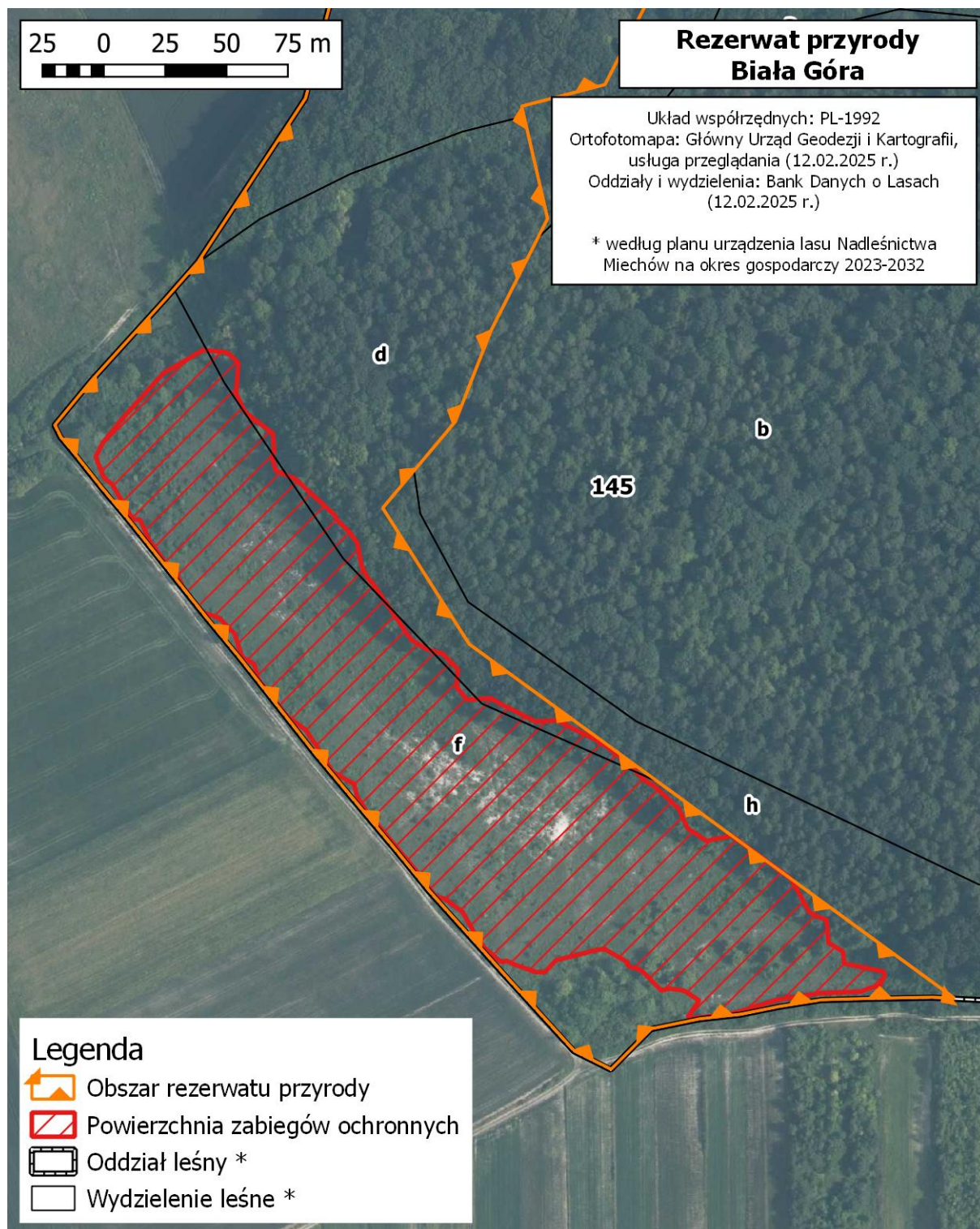
Zadania ochronne w rezerwach przyrody „Biała Góra” i „Wały”

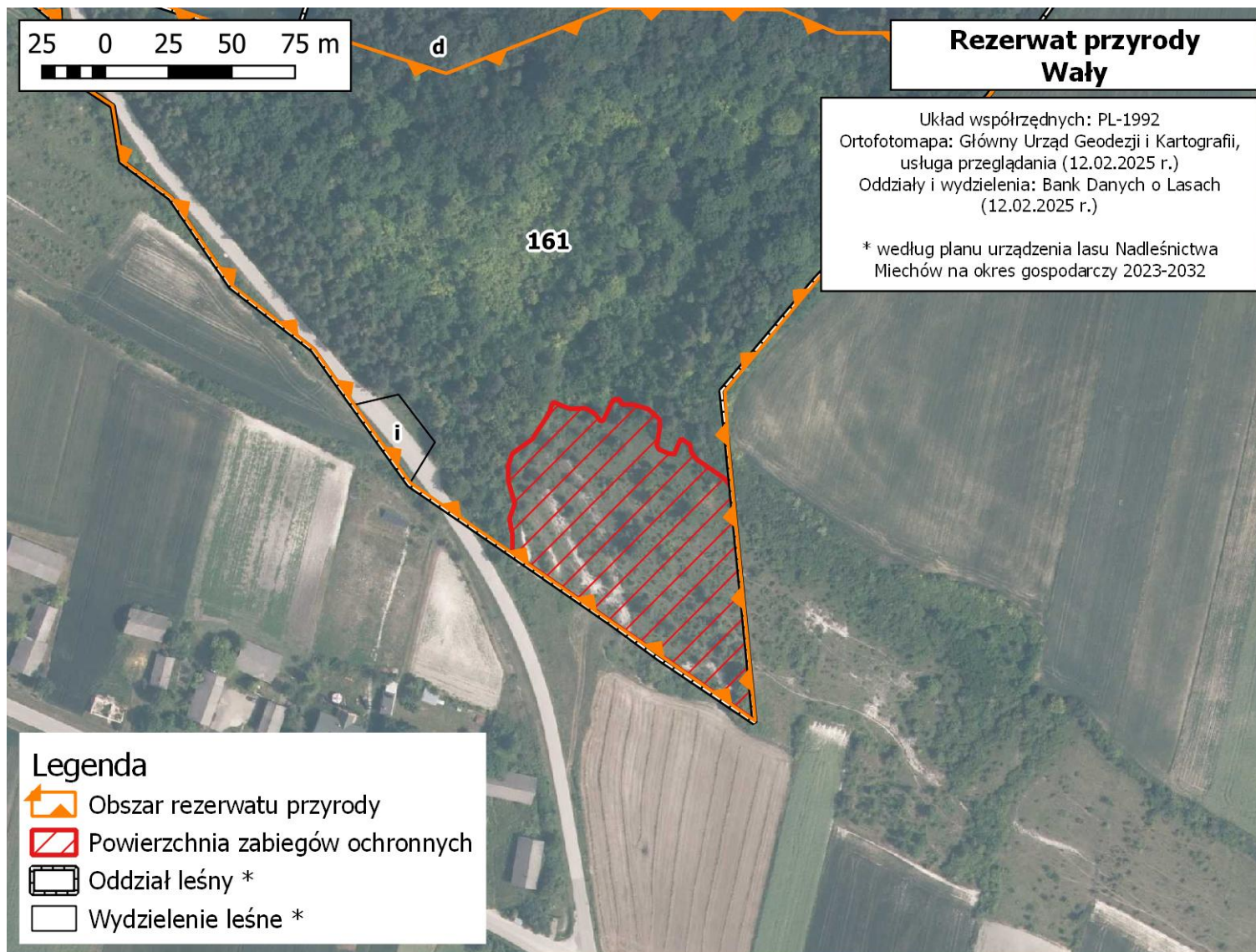
Lp.	Nazwa rezerwatu	Zidentyfikowane zagrożenia oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków	Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów	
			Rodzaj zadań ochronnych i termin wykonania	Lokalizacja* i rozmiar zadań ochronnych
1.	Biała Góra	Zagrożenie wewnętrzne istniejące: Zmiany warunków siedliskowych, zachodzące w zbiorowiskach muraw kserotermicznych, spowodowane sukcesją naturalną, skutkujące zanikaniem gatunków kserotermicznych, obniżaniem różnorodności biologicznej oraz zaburzeniem struktury siedliska. Sposób eliminacji: Wycinka i karczowanie drzew i krzewów gatunków niepożądanych na powierzchni murawy kserotermicznej.	Zadania ochronne: Selektywna wycinka i karczowanie podrostu drzew i krzewów według następujących zasad: 1) wycinkę i karczowanie należy prowadzić w technologii ręcznej (nożyce, sekator, piła, motyka, itp.) lub ręczno-maszynowej (pilarka, kosa spalinowa, itp.); 2) docelowe pokrycie drzew i krzewów wynosi 15%; 3) należy pozostawić wybrane okazy róż, kaliny koralowej, berberysów, jałowca pospolitego, a także karłowatych okazów dębów; 4) należy wykarczować krzewy derenia świdwy, śliwy tarniny, kruszyny pospolitej; 5) pozostałe gatunki przeznaczone do usunięcia należy wyciąć; 6) powierzchnia po wykonaniu ww. zabiegów musi zostać uprzątnięta z pozyskanej biomasy; 7) biomasę należy usunąć poza obszar rezerwatu. Termin wykonania zadań ochronnych:	Lokalizacja: wg załącznika nr 2 oddz. 145-d, 145-f Leśnictwo Tunel Nadleśnictwo Miechów Rozmiar: Powierzchnia: 2,50 ha

			Do końca 2025 roku.	
2.	Wały	Zagrożenie wewnętrzne istniejące: Zmiany warunków siedliskowych zachodzące w zbiorowiskach muraw kserotermicznych spowodowane sukcesją naturalną skutkujące zanikaniem gatunków kserotermicznych, obniżaniem różnorodności biologicznej oraz zaburzeniem struktury siedliska. Sposób eliminacji: Wycinka i karczowanie drzew i krzewów gatunków niepożądanych na powierzchni murawy kserotermicznej.	Zadania ochronne: Selektywna wycinka i karczowanie podrostu drzew i krzewów według następujących zasad: 1) wycinkę i karczowanie należy prowadzić w technologii ręcznej (nożyce, sekator, piła, motyka, itp.) lub ręczno-maszynowej (pilarka, kosa spalinowa, itp.); 2) docelowe pokrycie drzew i krzewów wynosi 50%; 3) należy pozostawić wszystkie okazy jałowca pospolitego oraz wybrane okazy róż, kaliny koralowej, ligustru, a także karłowate okazy dębów; 4) należy wykarczować krzewy derenia świdwy, śliwy tarniny, kruszyny pospolitej; 5) pozostałe gatunki przeznaczone do usunięcia należy wyciąć; 6) powierzchnia po wykonaniu ww. zabiegów musi zostać uprzątnięta z pozyskanej biomasy; 7) biomasę należy usunąć poza obszar rezerwatu. Termin wykonania zadań ochronnych: Do końca 2025 roku.	Lokalizacja: wg załącznika nr 2 oddz. 161-f Leśnictwo Klonów Nadleśnictwo Miechów Rozmiar: Powierzchnia: 0,72 ha

* Oznaczenia pododdziału leśnego zgodnie z planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Miechów na lata 2023-2032.

**Miejsca wykonywania zadań ochronnych w rezerwach przyrody
„Biała Góra” i „Wały”**

Uzasadnienie

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) dla rezerwatu przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych. Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody ustanawia regionalny dyrektor ochrony środowiska. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie nie ustanowił planów ochrony dla rezerwatów przyrody „Biała Góra” i „Wały”.

Rezerwat przyrody „Biała Góra” został utworzony na podstawie zarządzenia nr 144 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 kwietnia 1955 r. (M.P. poz. 469) w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślinności stepowej oraz zespołów o charakterze przejściowym między zbiorowiskami stepowymi i leśnymi.

Rezerwat przyrody „Wały” został utworzony na podstawie zarządzenia nr 376 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 grudnia 1957 r. (M.P. z 1958 r. poz. 34) w celu zachowania ze względów naukowych zbiorowiska pierwotnej roślinności stepowej ze stanowiskiem dziewięcisiła popłocholistnego (*Carlina onopordifolia*) i innych rzadkich roślin.

Na obszarze obydwu ww. rezerwatów przyrody występują płaty zbiorowisk muraw kserotermicznych. Zbiorowiska te mają charakter półnaturalny, związany z rolniczo-pasterską działalnością człowieka w przeszłości, i wyróżniają się dużą różnorodnością biologiczną flory i fauny. W ww. rezerwach zbiorowiska ciepłolubne występują w miejscach o dużym nasłonecznieniu, głównie na pochyłych stokach, w miejscach występowania płytkich gleb o niskiej wilgotności i odczynie zasadowym lub obojętnym, bogatych w węglan wapnia.

Jednym z największych zagrożeń dla zbiorowisk ciepłolubnych jest sukcesja naturalna, która przyczynia się do zacienienia muraw, zwiększenia wilgotności i podniesienia żyzności, co z kolei skutkuje zanikaniem gatunków kserotermicznych, obniżeniem różnorodności biologicznej oraz zaburzeniem struktury siedliska. W celu zachowania zbiorowisk kserotermicznych konieczne jest powstrzymywanie procesu sukcesji na ich powierzchniach.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie uzyskała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu pn. „Czynna ochrona siedlisk i gatunków w rezerwach przyrody i obszarach Natura 2000 w województwie małopolskim”. W ramach projektu wykonane zostaną zabiegi ochrony czynnej w zbiorowiskach ciepłolubnych, polegające na selektywnej wycince i karczowaniu drzew i krzewów. Zaplanowane czynności stanowią kontynuację działań prowadzonych w poprzednich latach przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Nadleśnictwo Miechów.

Dla każdego rezerwatu indywidualnie ustalono zasady prowadzenia wycinki i karczowania drzew i krzewów. Określono docelowe pokrycie drzew i krzewów oraz zasady selekcji gatunków, które powinny być zarówno usuwane, jak i pozostawiane na powierzchniach zabiegów. Działania wykonywane będą ręcznie lub ze wspomaganie urządzeń mechanicznych, a całość pozyskanej biomasy będzie usunięta poza obszar rezerwatu przyrody.

Rezerwaty przyrody „Biała Góra” i „Wały” objęte są ochroną czynną. Nie wyznaczają się obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Zadania ochronne ustanawia się na okres 1 roku.